

ДЖМЕЛІ ТА МЕНУЕТИ

Подорослішати – знайти та повернути собі те, що втратив дитиною.

Не знаю автора. У мене ця фраза викликає сумну усмішку та дивне хвилювання. У ній – можливість-обіцянка, якій хочеться вірити, щось живе, трепетне, сповнене тихого теплого світла.

Дорослість не варто протиставляти дитячості – про це ще Перлз говорив. Такими словами, що я близько його не зрозумів, навіть не намагався. Зрозумів тільки, що освічена людина лається, як уміє.

Ми багато втрачаємо в дитинстві.
А коли дитинство закінчується,
продовжуємо втрачати. Просто робимо
це ефективніше. Нам доступно більше
чужих ідей і порожніх концепцій,
розумних слів і досвіду, що травмує, і
рафіновано-вульгарних інтерпретацій
зріло-дорослої зашкарублості.

Задумуюсь, що я сам втратив.
У дитинстві мені було не до того, щоб
пізнавати-приймати-любити себе,
дбати про себе, або пізнавати себе.
Я був дуже зайнятий. Я ловив джмелів
у трилітрову банку (так я навчився
рахувати до ста), відкривав кришку і
випускав їх усіх одночасно, вони гули, як
орган Домського собору в Ризі, а ті, яких
я ловив і випускав учора і позавчора,
гули якось особливо нецензурно.
Багатьох я дізнавався за тембром і
дупкою, у них були імена. Мріяв вирости

і стати двірником, якого випускають гуляти раніше за всіх, і він знаходить найцікавіше каміння, палиці та таємничі шматочки чогось, а головне, краплі роси, і всі їх забирає собі. Тому вдень немає роси. Далі були книги, які я читав не для того, щоб стати розумнішими, а тому, що вони читали мене; щасливі нестререлізовані собаки, які належали всьому двору, годували молоком кошенят і гуляли ночами; дивні, бентежні, безглузді та ніжні істоти – дівчатка; неймовірно повільне життя дерев, яке хотілося відчувати, побути одним із них; нестерпна краса дитячих п'єс Баха та Моцарта.

А потім я пішов до школи. І майже все скінчилося. Чужі неосвічені люди вчили мене вести щоденник природи, отримувати з книг знання, знаходити сенс у віршах, політінформації, макулатурі та зарядці.

Я міг би говорити про те, що дитиною я поступово втрачав довіру до людей, безпосередність, спонтанність та інші розумні слова. Про них я не можу пошкодувати щиро. Я шкодую, що в мене немає часу ловити джмелів, немає стільки грошей, щоб працювати дворником, мене взагалі нема кому випускати гуляти. Менуети Моцарта вже не звучать так, як пахне ранковий сніг, дівчата порозумнішали, дерева стали цілком зрозуміло та нудно повільними. Якщо дозволити собі менш щирі та розумніші слова: я до ладу не здатний бачити дерево, я швидше відчуваю-усвідомлюю-спостерігаю за тим, що відбувається всередині мене, коли я на нього дивлюся, а Хайдеггер з К'єркегором зловтішно іржуть. Погляд звернений більше усередину, ніж назовні.

Можливо, я обманюю себе, але, мені здається, ми повертаємо собі втрачене

в дитинстві, коли починаємо займатися чимось новим.

У сорок у мене сталося тепле, яскраве і дуже травматичне танго-дитинство. Вперше почуті мелодії не відпускали тижнями, снилися ночами. Обійми партнерок викликали трепет, який не снівся найжорстокішим джмелям і дівчатам у юності. А перші кроки, зроблені разом, здавались чаклунством, таємничою енергією, яку можна торкатися руками, відчувати всім тілом.

І я тотально абсолютно нічого не вмів. І не повинен був. Це було незвично, абсурдно і легко – дозвіл не вміти не спробувавши, не вчившись.

За десять років я чогось навчився. Можна сказати, подорослішав. Але диво в тому, що всоте переслухана,

перетанцьована мелодія нехай
не вражає новизною, але викликає
навіть більше емоцій. І зустрічаються
партнерки, обіймаючи яких відчуваєш
не менший трепет і хвилювання, ніж
у перші роки. І трапляються такі кроки,
настільки разом, що захоплення дитини,
яка побачила краплю роси, здається
блідою і по-справжньому наївною.

І ще була психотерапія. Там я навчився
хоч іноді виглядати назовні, дивитися
на дерева, на інших людей і бачити-
відчувати саме їх, а не нудні нутроці
свого мозку. Мені здається, танго –
досвід слухати-відчувати-рухатись разом
з іншою людиною, дало мені деяку
підготовку до того, щоб слухати та чути
слова іншого, помічати його почуття,
бачити його та бути з ним.

І найпрекрасніше у всьому цьому:
я більше не піду до школи. Я дорослий.